

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย : พลภัทร ช่างสากล

ปริญญา : รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ผศ.ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบล (2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบล (3) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบล และ (4) เพื่อสร้างรูปแบบและยืนยันรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 400 แห่ง การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้เกณฑ์ 20 หน่วยต่อ 1 ตัวแปร ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ส่วนผู้ให้ข้อมูลเป็น ตัวแทนเทศบาล จำนวนแห่งละ 6 คน ได้แก่ ตัวแทนผู้บริหาร ตัวแทนสมาชิกสภาเทศบาล ตัวแทนปลัดเทศบาล ตัวแทนผู้อำนวยการกองคลัง ตัวแทนผู้อำนวยการกองช่าง และตัวแทนภาคประชาชน รวมเป็น 2,400 คน เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย (1) แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามตามเกณฑ์รูบริก (Rubric Scale) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์อิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) และ (2) การสัมภาษณ์เชิงลึก ประชากรเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา การสร้างรูปแบบและยืนยันรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยวิธีการยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญ (Expertise Verified) จำนวน 24 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาให้สมบูรณ์ขึ้น

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ มุมมองด้านประชาชน มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านการเรียนรู้และการเติบโต และมุมมองด้านกระบวนการภายใน ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ประเด็น และอยู่ในระดับปานกลาง 12 ประเด็น เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ สมรรถนะด้านลักษณะงานของบุคลากร สมรรถนะหลักของบุคลากร การมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้นำ การพัฒนาอาชีพสำหรับบุคลากร การมีอิทธิพลต่อความคิดของผู้ตามของผู้นำ วัฒนธรรมการทำงานเน้นพันธกิจ การสนับสนุนจากพรรคการเมืองระดับชาติ แรงกดดันจากการเมืองภาคประชาชน การพัฒนาบุคลากร การฝึกอบรมของบุคลากร ความสามารถกระตุ้นผู้ตามด้วยสติปัญญาของผู้นำ วัฒนธรรมการทำงานเน้นการมีส่วนร่วม การพัฒนาองค์กร การศึกษาของบุคลากร ความสามารถสร้างแรงบันดาลใจของผู้นำ และวัฒนธรรมการทำงานเน้นการปรับตัวตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ การฝึกอบรมของบุคลากร (0.33) การสนับสนุนจากพรรคการเมืองระดับชาติ (0.32) การมีอิทธิพลต่อความคิดของผู้ตามของผู้นำ (0.24) การมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้นำ (0.21) แรงกดดันจากการเมืองภาคประชาชน (0.15) การพัฒนาบุคลากร (0.05) และวัฒนธรรมการทำงานเน้นการมีส่วนร่วม (0.03) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลได้ร้อยละ 55.60 ($R^2 = 0.556$, $p\text{-value} \leq .05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งรูปแบบความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 30.68$, $df = 22$, $p\text{-value} = 0.10284$, $GFI = 0.99$, $AGFI = 0.99$, $RMSEA = 0.01$, $RMR = 0.0061$, $CN = 3151.372$)

4. รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย (1) การพัฒนาการสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ และ (2) การเพิ่มแรงกดดันทางการเมืองจากภาคประชาชน ซึ่งทั้งสองประการมุ่งเน้นการส่งเสริมและผลักดันในเรื่อง การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารท้องถิ่น การพัฒนาความเป็นเอกภาพของบุคลากร และการพัฒนาวัฒนธรรมการทำงานเน้นการมีส่วนร่วม

TITLE : The Model for Developing the Operational Effectiveness of Sub-district Municipalities in Northeastern Region of Thailand.

AUTHOR : Ponlapat Changsakol **DEGREE :** D.P.A. (Public Administration)

ADVISORS : Assistant Professor Dr. Sanya Kenaphoom Major Advisor

Associate Professor Dr. Saowalak Kosolkittiamporn Co-advisor

Assistant Professor Dr. Pakdee Phosing Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

The purposes of this research were (1) to study levels of the operational effectiveness of Sub-district Municipalities, (2) to study attitudes toward the influencing factors which affected the operational effectiveness of Sub-district Municipalities, (3) to study the causal factors affecting operational effectiveness of Sub-district Municipalities, and (4) to establish and confirm the model for developing the operation effectiveness of Sub-district Municipalities in Northeastern Region of Thailand. The sample was 400 sub-district municipalities; those were selected by 20 units per 1 variable criteria and using the stratified random sampling, the key informant from each unit was representative of the executive, the council member, the releases, director of the Finance Division, Director of Engineering and Public sector; total for 2,400 persons. The instruments were (1) the rating scale questionnaire and the rubric scale questionnaire, to analyze by the descriptive statistics, Pearson Product Moment Correlation, and Path Analysis, (2) the in-depth-interview, the target population was the expertise who had a best experience for 10 persons; they were selected by purposive, using a Content Analysis to analyze data. The establish and confirm the development model of effectiveness of Sub-district Municipalities Operation in Northeastern Thailand, to verify by 24 Expertise, the data was analyzed by Content Analysis.

The research result was found as follows;

1. The operational effectiveness of Sub-district Municipalities in Northeastern Region of Thailand as overall and all aspect was at moderated level, sorting mean from highest to lowest; the customer perspective, the financial perspective, the learning and growth perspective, and the internal process respectively.

2. The level of attitudes toward the influencing factors which affected the operational effectiveness of Sub-district Municipalities in Northeastern Region of Thailand found there was at high level for 4 issues and moderated level for 12 issues, sorting mean from highest to lowest; the job competencies, the core competencies, the leadership focus on interpersonal relationships, the career development, the leadership focus on influence the minds of their followers, the mission emphasize organization culture, the supported by national political parties, the pressure from civil politics, the employee development, the training, the leadership focus on ability to motivate people with wisdom, the participation organization culture, the organization development, the education, the leadership focus on ability to inspire, and the adaptation organization culture respectively.

3. The factors influence operational effectiveness of Sub-district Municipalities in Northeastern Region of Thailand were; the training (0.33), the supporting by national political (0.32), the leadership focus on influence the minds of their followers (0.24), the leadership focus on interpersonal relationships (0.21), the pressure from civil politics (0.15), the employee development (0.05), and the participation organization culture (0.03). Those variable could explain the operation effectiveness of Sub-district Municipalities for 55.60% ($R^2 = 0.556$, p-value .05) by statistical significant at .05 levels. And the relationship model of the cause factors influence the operational effectiveness of Sub-district Municipalities was consistent with the empirical data ($\chi^2 = 30.68$, $df = 22$, p-value = 0.10284, GFI = 0.99, AGFI = 0.99, RMSEA = 0.01, RMR = 0.0061, CN = 3151.372)

4. The model for developing the operational effectiveness of Sub-district Municipalities in Northeastern Region of Thailand were (1) the national politics supporting development, and (2) increasing the pressure from civil politics, both must emphasized the following issue; the personnel training and development, the local administrators leadership development, the unity of personnel development, and the organization cultural development focused on participation.